

عدد در زبان عربی به دو دسته ی اصلی و ترتیبی تقسیم می شود .

**اعداد اصلی:** اعدادی هستند که برای شمارش چیزی از آنها استفاده می شود و عبارتند از:

(۱- واحد/ واحدة) (۲- اثنان/ اثنتان) (۳- ثلاثة/ ثلاث) (۴- أربعة/ أربع) (۵- خمسة/ خمس) (۶- ستة/ ست)  
(۷- سبعة/ سبع) (۸- ثمانية/ ثمانی) (۹- تسعة/ تسع) (۱۰- عشرة/ عشر) (۱۱- أحد عشر/ إحدى عشرة)  
(۱۲- اثنا عشر/ اثنا عشرة) (۱۳- ثلاثة عشر/ ثلاث عشرة) (۱۴- أربعة عشر/ أربع عشرة) (۱۵- خمسة عشر/ خمس عشرة)  
(۱۶- ستة عشر/ ست عشرة) (۱۷- سبعة عشر/ سبع عشرة) (۱۸- ثمانية عشر/ ثمانیة عشر)  
(۱۹- تسعة عشر/ تسع عشرة) (۲۰- عشرون) (۲۱- واحد و عشرون/ واحدة و عشرون)  
(۲۲- اثنان و عشرون/ اثنتان و عشرون) (۲۳- ثلاثة و عشرون/ ثلاث و عشرون) ... (۳۰- ثلاثون)  
(۴۰- أربعون) (۵۰- خمسون) (۶۰- ستون) (۷۰- سبعون) (۸۰- ثمانون) (۹۰- تسعون) (۱۰۰- مئة)  
(۱۰۱- مئة و واحد/ مئة و واحدة) (۱۰۲- مئة و اثنان/ مئة و اثنتان) ... (۱۱۱- مئة و أحد عشر/ مئة و إحدى عشرة)  
(۱۰۰۰- عشرة آلاف/ عشرة آلاف) (۲۰۰۰- ألفان) (۳۰۰۰- ثلاثة آلاف)  
(۷۰۰- سبعمئة) (۸۰۰- ثمانمئة) (۹۰۰- تسعمئة) (۱۰۰۰- ألف) (۲۰۰۰- ألفان) (۳۰۰۰- ثلاثة آلاف)  
(۱۰۰۰۰- عشرة آلاف) (۱۱۰۰۰- أحد عشر ألفاً) (۱۲۰۰۰- اثنا عشر ألفاً) (۱۳۰۰۰- ثلاثة عشر ألفاً)  
... (۲۰۰۰۰- عشرون ألفاً) (۱۰۰۰۰۰- مئة ألف) (۲۰۰۰۰۰۰- مئتا ألف) (۳۰۰۰۰۰۰- ثلاثمئة ألف)  
(۱۰۰۰۰۰۰- مليون) (۲۰۰۰۰۰۰۰- مليونان) (۳۰۰۰۰۰۰۰- ثلاثة ملايين) (۱۱۰۰۰۰۰۰- أحد عشر مليوناً)  
... (۱۰۰۰۰۰۰۰۰- مليار) (۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰- ثلاثة مليارات) و ...

✓ عددهای ۱ و ۲ بعد از معدود خود می آیند و در جنس و عدد از آن تبعیت می کنند .

✓ هر دو جزء اعداد ۱ تا ۱۹ مبنی برفتح می باشد به جز جزء اول عدد ۱۲ که مانند اسم منثی می باشد

✓ هر دو جزء اعداد ۱۱ و ۱۲ از نظر جنس مطابق با معدود می باشد .

✓ جزء اول اعداد ۱۳ تا ۱۹ از نظر جنس برعکس معدود و جزء دوم مطابق معدود می باشد .

✓ معدود اعداد ۳ تا ۱۰ (۱۰۳ تا ۱۱۰ و هر ۰۳ تا ۰۱۰) جمع و مجرور می باشد .

✓ معدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ (۱۱۱ تا ۱۹۹ و ۲۱۱ تا ۲۹۹ و ...) مفرد و منصوب می باشد .

✓ معدود اعداد ۱۰۰ ، ۲۰۰ و هر عددی که حداقل دو صفر داشته باشد مفرد و مجرور می باشد.

مثال ها :

- (۱) یک دانشجوی دختر آمد. = جاءت طالبةٌ واحدةٌ (۲) دو صفحه را خواندم = قرأتُ صفتین اثنتین  
 (۳) سه کتاب خریدم = اشتريتُ ثلاثةً کُتُبٍ (۴) به نه دانشجوی دختر سلام کردم = سلّمتُ علی تسع طالباتٍ  
 (۵) ۱۱ مقاله خواندم = طالعتُ إحدى عشرةً مقالةً (۶) ۱۲ دانشجوی دختر آمدند = جاءت اثنتا عشرةً طالبةً  
 (۷) ۱۴ گل چیدم = اقتطفتُ أربعَ عشرةً وردةً (۸) ۱۸ کتاب از کتابخانه امانت گرفتیم = استعرتُ ثمانيةً عشرةً کتاباً من المكتبة (۹) ۲۵ دانشجوی پسر در این امتحان قبول شدند = نجح خمسةٌ و عشرون طالباً في هذا الامتحان .  
 (۱۰) ۹۶ صحنه از کتاب را خواندم = قرأتُ ستّاً و تسعينَ صفحةً من الكتاب .

به طور خلاصه چکیده قواعد اعداد اصلی بدین گونه می باشد :

عدد	معدود	مذکر یا مؤنث بودن معدود	إعراب معدود
۲ و ۱	مطابق با عدد	مطابق عدد	عدد تابع معدود
۳-۱۰	جمع	بر عکس عدد	مجرور
۱۱ و ۱۲	مفرد	مطابق عدد	منصوب
۱۳-۱۹	مفرد	بر عکس جزء اول عدد	منصوب
۲۰ و ۳۰ و ۴۰-۹۰	مفرد	یکسان	منصوب
۲۱ و ۲۲ ... ۹۱ و ۹۲	مفرد	مطابق با جزء اول	منصوب
۲۳-۲۹ ... ۹۳-۹۹	مفرد	بر عکس جزء اول عدد	منصوب
۱۰۰ و ۲۰۰ و ...	مفرد	یکسان	مجرور
۱۰۰۰ و ۱۱۰۰ و ...			

✓ اعداد بزرگ به اجزاء کوچکتری تقسیم می شوند ، سپس بر اساس جدول داده شده ، اعراب ، مذکر و مؤنث و معدود هر یک مشخص می شود.

مثال : در کره زمین ۶ ۸۹۵ ۴۳۳ ۷۲۹ نفر زندگی می کنند.

يعيشُ في الكرة الأرضية ستةٌ ملياراتٍ وثمانمئةٍ و خمسةٌ و تسعونَ مليوناً و أربعمئةٍ و ثلاثةٌ و ثلاثونَ ألفاً و سبعمئةٍ و تسعةٌ و عشرونَ شخصاً.

## اعداد ترتیبی :

اعدادی هستند که به عنوان صفت بعد از معدود بکار می روند و در اعراب و جنس از معدود خود تبعیت می کنند . و در زبان فارسی معمولاً به آخر آنها پسوند « ـ م » افزوده می شود . این اعداد در زبان عربی عبارتند از:

(۱- الأول / الأولى) (۲- الثاني / الثانية) (۳- الثالث / الثالثة) (۴- الرابع / الرابعة) (۵- الخامس / الخامسة) (۶- السادس / السادسة) (۷- السابع / السابعة) (۸- الثامن / الثامنة) (۹- التاسع / التاسعة) (۱۰- العاشر / العاشرة) (۱۱- الحادي عشر / الحادية عشرة) (۱۲- الثاني عشر / الثانية عشرة) (۱۳- الثالث عشر / الثالثة عشرة) ... (۲۰- العشرون) (۲۱- الواحد / الحادي والعشرون // الواحدة / الحادية والعشرون) (۲۲- الثاني والعشرون / الثانية والعشرون) ... (۳۰- الثلاثون) (۴۰- الأربعون) ... (۱۰۰- المئة) (۱۰۱- الأول بعد المئة / الأولى بعد المئة) (۱۰۲- الثاني بعد المئة / الثانية بعد المئة) (۱۱۰- العاشر بعد المئة / العاشرة بعد المئة) (۲۰۰- المئتان) (۲۲۰- العشرون بعد المئتين) (۱۰۰۰- الألف) ...

مثال : ۱- ساعت ۱۲ می باشد. = الساعة الثانية عشرة تماماً.

۲- صفحه ی سه هزار و دویست و پنجاه و چهارم را خواندم. = قرأتُ الصفحة الرابعة والخمسين بعد ثلاثة آلاف والمئتين.

خواندن تاریخ ها :

در خواندن تاریخ ها معمولاً روزها و ماه ها با عدد ترتیبی ولی سال ها با عدد اصلی بیان می شود. یا اینکه تمام اعداد به صورت اعداد اصلی بیان می شود همانگونه که در فارسی می گوئیم من متولد هفت، پنج، هزار و سیصد و پنجاه و نه هستم در عربی نیز گفته می شود: سبعة، خمسة، ألف و ثلاثمئة و تسعة و خمسين

### مثال (۱):

انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ ( ۱۳۵۷ / ۱۱ / ۱۲ ) به پیروزی رسید.

انتصرت الثورة الإسلامية في اليوم الثاني والعشرين من شهر بهمن ( الشهر الحادي عشر ) عام ألف و ثلاثمئة و سبعة وخمسين هجري شمسي. يا انتصرت الثورة الإسلامية يوم اثنين و عشرين ، أحد عشر، ألف و ثلاثمئة و سبعة و خمسين هجري شمسي .

### مثال (۲):

من متولد ۱۵ تیر سال ۱۳۶۳ هجری شمسی هستم.

ولدت في اليوم الخامس عشر من شهر تير ( الشهر الرابع ) سنة ألف و ثلاثمئة و ثلاث و ستين هجرية شمسية. / يا أنا من مواليد يوم خمسة عشر ، أربعة ، ألف و ثلاثمئة و ثلاثة و ستين .

### ساعت ها ( الساعات ):

ساعت معمولاً با عدد ترتیبی ولی دقیقه با عدد اصلی بیان می شود هر چند که گاهی دقیقه نیز با عدد ترتیبی بیان می شود .

مثال ها :

( ۰ / ۰ ) الساعة الخامسة تماماً

( ۷ / ۰ ) الساعة السابعة و خمس دقائق / الساعة السابعة و الدقيقة الخامسة

( ۸ / ۱ ) الساعة الثامنة والرابع / الثامنة و خمس عشرة دقيقة / الثامنة و الدقيقة الخامسة عشرة

( ۳ / ۳ ) الساعة الثالثة والنصف / الثالثة و ثلاثون دقيقة / الساعة الثالثة و الدقيقة الثلاثون

( ۵ / ۴ ) الساعة السادسة إلا ربعاً / الساعة السادسة إلا خمس عشرة دقيقة

( ۷ / ۵ ) الساعة الثامنة إلا خمس دقائق